

pachatel předpokládal u Š-e možnost takového jednání a že jednak učiněným násilím, jednak nebezpečnou vyhrůžkou chtěl na něm takové jednání vynutiti. Že se obžalovaný skutečně domníval, že Š. je původcem udání, což jest jediné důležitou skutečností důkazní právě pro onen pachatelův úmysl vydírání, rozsudek zjišťuje způsobem stížností nenapadeným. Zmateční stížnost se mylně domnívá, že zjištěná činnost obžalovaného nepředstavuje skutečné násilí, jak jest míněno v § 98 a) tr. zák., ježto prý jest rozhodným, zda skutečně vynaložená fysická síla jest taková, by mohla způsobiti změnu vůle napadeného; přehlíží však, že povalení Š-e, kleknutí na něho a takto částečné zbavení jeho volnosti pohybu ve spojení s vyhrožováním dalšími násilnostmi přesahovalo pojem pouhého zlého nakládání, ježž předpokládá skutková podstata přestupku útisku podle § 1 zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 309 sb. z. a n., popřípadě přestupku proti bezpečnosti cti. Zjištěný útok obžalovaného proti tělesné bezpečnosti napadeného a proti jeho volnosti jednání byl dostatečně důrazným, by mohl působiti na jeho vůli způsobem pachatelem zamýšleným. Pokud se týče pronesené výhrůžky, nerozhoduje její doslov, zda, jsouc rozebrána podle jednotlivých slov a přímého jich smyslu, jest proveditelná (»vytáhnu ti střeva krkem«), nýbrž rozhoduje, zda v celkovém svém smyslu má význam vyhrůžky ublížením na těle, ježž pachatel do slov vkládal a jak byla chápána i osobou ohroženou, pro niž byla určena. Že násilí obžalovaným Š-ovi učiněné jakož i vyhrůžka pronesená byly způsobilými působiti na změnu vůle napadeného, zjišťuje rozsudek, aniž stížnost zjištění to způsobem podle zákona jediné vhodným napadá. Postrádá-li posléze stížnost v rozsudku zjištění, že obžalovaný měl úmysl vynutiti na Š-ovi určité jednání a že jednal ve zlém úmyslu, přehlíží, že v rozsudku uvedená věta »chtěje tím podle výpovědi svědka Š-e způsobiti, by Š. vzal zpět oznámení o krádeži kamenů, obsahuje přesné zjištění úmyslu vynutiti určité jednání, a že dalším zjištěním neoprávněnosti na straně obžalovaného k takovému vynucení vyjadřuje se dokonce i vědomí obviněného, že vynucuje úkon, na který neměl práva.

Obžalovaný ohlásil a provedl též odvolání, protože nalézací soud, uznáv, že obžalovaný jednal z pohnutek nízkých a nečestných, vyslovil u něho ztrátu práva volebního. Odvolání nebylo shledáno důvodným. Nalézací soud v napadeném rozsudku usuzuje, že obžalovaný jednal ze surovosti, a právem klade tuto skutečnost na roveň pohnutce nízké a nečestné. Na správnosti tohoto úsudku nic nemění ani okolnost, že obžalovaný svým hrubým a násilným jednáním, prýšticím ze surovosti, zároveň sledoval nedovolený účel, by na osobě napadeného vynutil určité konání, odvolání domnělého trestního oznámení, třebas i stěžovatel tím chtěl od sebe odvrátiti nebezpečí trestního stíhání.

### Čís. 3603.

Ústřední výbor nemocenské pokladny čs. státních drah není oprávněn k podání soukromé trestní obžaloby; jest třeba zastoupení státní železniční správou.

(Rozh. ze dne 1. října 1929, Zm II 214/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost soukromého obžalobce Výboru nemocenské pokladny čsl. státních drah do rozsudku zemského trestního jako kmetského soudu v Brně ze dne 7. března 1928, jímž byli obžalovaní podle § 259 čís. 1 tr. ř. sprostěni z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti podle §§ 488, 491 tr. zák. a § 1 tiskové novely ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n.

### D ů v o d y:

Zmateční stížnost uvádí, že napadá rozsudek v celém jeho rozsahu; jest však zjistiti, že se její vývody nedotýkají prvé části rozsudkových důvodů, kde kmetský soud vyslovuje a dovozuje, že předseda Nemocenské pokladny čs. státních drah N. a místopředseda pokladny S. pro svou osobu v této trestní věci jakožto soukromí obžalobci nevystupují. Zmateční stížnost obírá se, a to věcně s hlediska důvodu zmatečnosti podle čís. 9 písm. c) § 281 tr. ř., třebas jej číselně neuvádí, základním výrokem kmetského soudu, že řízení bylo zahájeno a vedeno bez návrhu zákonně oprávněných obžalobců, poněvadž obžalovací spis není ani podán ani zastoupen státní železniční správou, bez kteréhožto zastoupení Nemocenská pokladna čs. státních drah pokud se týče její autonomní sbory, tu ústřední výbor, nemůže podati obžalovací spis a dožadovati se potrestání pro urážku na cti. Další, s právě naznačeného základního hlediska soudu kmetského vlastně již bezvýznamný výrok rozsudku, že se ústřední výbor usnesl zahájití přípravné kroky k obžalobě a k podání obžaloby jen pro článek z čísla 21. »Železničního zpravodaje« z 1. listopadu 1926, je zmateční stížností napadán zase jen věcně, a to způsobem, který ovšem, jak správně vytýká odvod obžalovaných, nelze podřaditi pod zákonné provádění žádného z důvodu zmatečnosti podle § 281 tr. ř. Námitka zmateční stížnosti proti naznačenému základnímu stanovisku kmetského soudu s hlediska důvodu zmatečnosti podle čís. 9 písm. c) § 281 tr. ř. nese se v ten smysl, že nemocenská pokladna čs. státních drah je institucí zřízenou podle zákona o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří ze dne 9. října 1924, čís. 221 sb. z. a n., jak prý se výslovně praví v § 1 stanov pokladny. Stížnost dovozuje z ustanovení právě označeného zákona (§§ 31, 59, 63), že ústřední výbor Nemocenské pokladny spravuje a zastupuje pokladnu ve věcech, jež nejsou vyhrazeny jiným orgánům, a že mu tedy podle zákona přísluší právo, by sám zastupoval pokladnu po případě výbor proti útokům na jejich čest. Na tomto podkladě dospívá stížnost k závěru, že je výbor pokladny oprávněn k trestnímu soukromému návrhu za pokladnu, pokud se týče za výbor, aniž potřebuje, by jej v tom směru zastoupila státní správa železniční, jež prý ostatně nic nepodnikla proti zamýšlenému trestnímu stíhání obžalovaných, ač byla ve výboru zastoupena. Avšak tyto vývody padají, jsouce vybudovány na nesprávném předpokladu. Stanovy Nemocenské pokladny čs. státních drah nepraví v § 1 (1), že pokladna je institucí zřízenou podle zákona o pojištění

zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří ze dne 9. října 1924, čís. 221 sb. z. a n., nýbrž praví se tam, že pokladna jest zařízením, které hovoří ustanovení § 5 písm. a) zákona z 9. října 1924, čís. 221 sb. z. a n. a § 22 odst. 1 zákona ze dne 15. října 1925, čís. 221 sb. z. a n. To znamená, že zaměstnanci čs. státních drah jsou (§ 5 písm. a) zákona z roku 1924) vyloučeni z povinného pojištění nemocenského podle tohoto zákona a nejsou členy žádné z pojišťoven, jimiž tento zákon provádí nemocenské pojištění zaměstnanců, takže se ovšem ani ustanovení tohoto zákona o organizaci nemocenského pojištění na ně nevztahují, — a znamená to dále, že nemocenská pokladna čs. státních drah je ústavem ve smyslu § 22 zákona čís. 221 z roku 1925 a že organizace tohoto pojištění upravuje se stanovami, schválenými ministerstvem sociální péče, takže se na pokladnu tu nevztahují organizační předpisy II. oddílu právě označeného zákona. Vskutku také byly ve spisech založené stanovy Nemocenské pokladny čs. státních drah podle připojené na nich doložky, pokud upravují pojištění podle zákona z 15. října 1925, čís. 221 sb. z. a n., schváleny ministerstvem sociální péče. Nadbytečně budiž ještě proti názoru zmateční stížnosti uvedeno, že podle těchže stanov (§ 1 odst. 2) přeměněna byla v tuto nemocenskou pokladnu dosavadní nemocenská pokladna čs. státních drah, zřízená podle § 53 zákona z 30. března 1888, čís. 33 ř. zák. a že již podle tohoto zákona byly tyto zvláštní podpůrné pokladny při podnicích státem spravovaných vyňaty z platnosti §§ 5 a 9, jakož i II. a III. oddílu téhož zákona, tudíž právě také z platnosti předpisů o organizaci okresních nemocenských pokladen, na jejich místo vstoupilo šířeji založené pojištění podle čs. zákonů z 9. října 1924 a 15. října 1925 — zůstavše podrobeny zvláštním předpisům pro ně platícím. Z toho plyne, že, alespoň pro otázky v nich řešené, platí výhradně ustanovení stanov Nemocenské pokladny čs. státních drah, a je takto dokázána nesprávnost podkladu oněch vývodů, jimiž zmateční stížnost chce v podstatě dolíčiti, že ústřední výbor řečené pokladny jest oprávněn samostatně nastupovati soukromou trestní obžalobou, nepotřebuje dáti se v té příčině zastupovati státní železniční správou. Zmateční stížnost ani nepopírá, že stanovy vyhrazují státní správě železniční zastupovací právo nemocenské pokladny.

Na platnosti a na důsledcích tohoto předpisu stanov nemohou nic měniti úvahy stížnosti o tom, že by pokladna a její výbor zůstaly bez ochrany, kdyby státní správa železniční nic nepodnikla na obranu jejich cti, ani poukaz k okolnosti, že zástupce státní správy železniční ve schůzi nijak neprotestoval proti usnesení výboru o zahájení přípravných kroků k trestnímu stíhání obžalovaných, ano je jisto, že trestní návrh a obžalovací spis, zákroky, kterých je třeba podle §§ 2 odst. 2, 46 a 259 čís. 1 tr. ř., byly podány jen výborem pokladny (v jeho zastoupení předsedou a místopředsedou) bez společníosti státní železniční správy, již by bylo lze označiti za zastoupení nemocenské pokladny. Jestliže tedy stanovy jakožto jedině závazný v tom směru předpis nepřiznávají Nemocenské pokladně vlastní jus standi in iudicio a nedostalo-li se nemocenské pokladně v trestním řízení proti obžalovaným předepsaného zastoupení

státní železniční správou, jest uznati, že sprostění obžalovaných z důvodu § 259 čis. 1 tr. ř. neporušuje zákon a že tudíž zmáteční stížnost není odůvodněna. Že za tohoto stavu věci je zbytečné obírat se dalšími vývody zmáteční stížnosti, bylo již naznačeno. Zrušovací soud nepřehlédl, že návrh na trestní stíhání jakož i obžalovací spis byly podány »Výborem nemocenské pokladny čsl. státních drah«, a že by tudíž mohla vzejít otázka, zda by veškeré výroky a vývody rozsudku dopadaly, i kdyby byl vzat za žalobní podmět výbor pokladny jako takový. Než zrušovací soud uvážil v té příčině nejen, že rozsudek nebyl napaden proto, že nerozlišuje mezi Nemocenskou pokladnou a jejím výborem jakožto obžalobcem, a že se mu nevytýká, že jeho stanovisko je nesprávné co do žalujícího výboru jako takového, nýbrž dále i to, že písemná zmáteční stížnost mluví sama promíseně jakožto o obžalobci jednou o Nemocenské pokladně, jindy o jejím výboru, a že při ústním provádění zmáteční stížnosti bylo dokonce již jen dovozováno, že Nemocenské pokladně nemůže býti odpíráno samostatné právo žalobní. Poněvadž Nemocenská pokladna může jednati a v právním světě vystupovati jen svým výborem a Výbor, jednáje a vystupuje, může si tak počínati také jen jakožto zástupce pokladny jím representované, bylo z oněch důvodů uznati, že i v souzeném případě žalující výbor sám pohlížel na své právní zakročení jakožto na takové, které činí v zastoupení Nemocenské pokladny, aniž zamýšlel uplatňovati svoje vlastní právo žalobní. Hledě k zásadě § 290 tr. ř. nepokládal se ostatně soud zrušovací za oprávněna, vyvozovati z naznačené pochybnosti právní důsledky ve prospěch soukromého obžalobce. Bezdůvodnou zmáteční stížnost bylo tudíž zavrhnouti.

### Čís. 3604.

**Předmětem podílnictví na krádeži jest věc z krádeže; nezáleží na tom, kdo a kdy věc ukradl, ani na tom, převedl-li pachatel odcizenou věc na sebe přímo od zloděje či od osoby třetí.**

**Po stránce subjektivní stačí, že pachatel věděl, že věc, kterou na sebe převádí, pochází z krádeže.**

(Rozh. ze dne 1. října 1929, Zm II 47/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmáteční stížnost obžalované do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 7. listopadu 1928, pokud jím byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem podílnictví na krádeži podle § 185, 186 a), b) tr. zák., zločinem krádeže podle §§ 171, 173, 174 II a), c), 176 II c) tr. zák. a zločinem spoluviny na podvodu podle §§ 197, 200 tr. zák., mimo jiné z těchto

### důvodů:

Proti odsouzení pro zločin podílnictví na krádeži podle §§ 185, 186 a), b) tr. zák., spáchaný mimo jiné tím, že obžalovaná na sebe pře-